

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Parallela Geographiae Veteris Et Novae

Briet, Philippe

Parisiis, 1648

§. 1. De Oceano Septentrionali.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13147

num, & amarissimum expertus est. Eius profunditas inæqualis est, nam in eius parte Occidentali post pedes 24. profunditatis arenam reperies; pars Orientalis altissima, vnde mare hoc efficitur bicolor, ex maiori vel minori profunditate. In longitudinem ad 800. millia passuum extenditur, latitudo vix 600. passuum millia implet, vt tradit in suis relationibus Ioannes Persa, qui sibi comperta scripsit. Faceffant ergo qui ad nonaginta passuum millia hoc mare extendunt.

CAPVT XII.

De Oceano Hemisphaerium nostrum alluente.

PRIMAM, & antiquissimam Oceani nostri diuisionem retinere recētiore Geographi; apud quos iuxta mundi quatuor Cardines, Oceanus quadruplex, Orientalis *la mer du Leuant*, Occidentalis *la mer du Ponant*, Meridionalis *la mer Australe*, ou des *Indes*, & Septentrionalis *la Mer du Nort*.

§. I. *De Oceano Septentrionali.*

INCHOATVR à Promontorio Artabro, nunc finis terræ de *Fine Terre*, in Gallicia Regno Hispania, & porrigitur ad Fretum Aniani *le destroit d'Anian*. Itaque occurrit primum

ORA BISCALIAE Latinis *Cantabrica*, Baionam vsque, & in eo tractu ingentes Phocæ, & Cete grandia, quæ singulari sagacitate venantur Cantabri, & ex iis adipem quem vocant, *oleum*, per ignem eliciunt.

MARE AQUITANICVM *la mer de Guyenne*, ab vrbe Baionâ ad Insulam Vxantum *l'Isle d'Ouessent*, & in eo Nautæ quinque oras numerant, Vasconicam, seu Aquitanicam *la coste de Gascogne*, ou de *Guyenne*; Xantonicam de *Xaintonge*; Alniensem d' *Aulnis*, illustrem ob portum Rupellanum, & in quâ duo celebres meatus, primus inter insulam S. Martini *l'Isle de Ré*, & Vliarum *l'Isle d'Oleron*, quem Fretum Antiochense vocant *le pertuis d'Antioche*; secundus inter insulam S. Martini & continentem, quem Britannicum nominant *le pertuis Breton*. Post Alniensem oram sequitur Pictauiensis *la coste de Poitou*. Salinis optimis diues, sicut & Alniensis. Picta-

DE MARIBVS,
OCEANVS SEV MARE HEMISPHERII NOSTRI,
SECUNDVM NOVAM DIVISIONEM.

- MARE }
 OCEANVS GERMANICVS, la Mer Germanique.
 MARE BALTICVM, la Mer Baltique.
 BOREA- }
 LE. } FRETVM S. GEORGH, le Canal saint Georges, ou de Farisi.
 DEUCALEDONIVS OCEANVS, The Deucalidon.
 DANO-NORVEGICVM, Myrmanskou.
 PETZORICVM, de Petzorque, ou de Petzora.
 MARE TRANQVILLVM Niaren-more }
 MARE TARTARICVM, Mer de Tabin, ou des Tartares. } FRETVM NASSOVICVM
 de Nassau, ou Vvain-
 gnatz.
- MARE }
 ORIEN- } MARE SINENSE, Mer de la Chine.
 TALE, } ARCHIPELAGVS S. LAZARI, l'Archipel de saint Lazare.
 du Levant. } ANCHIDOLIVM, Mer de l'Anchidol.
- MARE }
 ORA MALACENSIS, coste de Malaca.
 ORA ACENICA, coste de Sumatra, ou d'Accen.
 ORA COROMANDELIS, coste de Coromandel.
 ORA MALABARICA, coste de Malabar.
 INDI- }
 CVM, } ARCHIPELAGVS MALDIVARVM, Archipel des Maldives.
 ORA PERSICA, coste de Perse, ou de Nibelus.
 SINVS PERSICVS, Golphe d'Elcatif.
 ORA ARABICA, coste d'Arabie.
 MARE RVBRVM, la Mer Rouge, ou de la Mecque.
 Mer des }
 Indes. } ORA ABISSINORVM, coste d'Abex.
 ORA MELINDÆ, coste de Melinde.
 ORA MOZAMBICI, coste du Mozambique.
 ORA MONOMOTAPÆ, coste de Monomotapa.
- MARE }
 ORA CAFFRORVM, coste des Caffres.
 ORA CONGIENSIS, coste de Congo.
 ORA GVINEÆ, coste de Guinée, ou des Mines d'or.
 OGCI- }
 DVVM, } ORA MALAGVETÆ, coste de Malaguet.
 ORA SENECÆ, coste de Senega, ou du Cap verd.
 ORA ARENARVM, coste des Arenes.
 ORA AFRICÆ, coste d'Afrique.
 La Mer }
 du Ponant, } ORA MAROCI, coste de Maroc.
 ou du } FRETVM GADITANVM, destroit de Gibraltar.
 Couchant. } ORA ALGARBIÆ, coste d'Algarue.
 ORA PORTVGALLIÆ, coste de Portugal.
 ORA GALICIÆ, coste de Galice.

uientem excipit Britannica *la coste de Bretagne*, quæ post Ligeris ostia Salinis distincta, deinde scopulis penè tota prætextitur, qui tamen deficiunt identidem, & portus atque stationes nauibus commodissimas aperiunt.

BRITANNICVM MARE ad Vxanto inf. *Ouessent* ad Fretum Gallicum *le pas de Calais*; Anglis dicitur hoc mare *The-Britishzee*, Gallis *la Manche*, Belgis *Canal*, hoc est *le Canal*: & versus Angliam vno nomine ora Anglica dicitur *la coste d'Angleterre*, cuius in parte Orientali Moles Britannicæ *les Dunes d'Angleterre*; ad Galliam oræ Armorica, Neustrica, Picardica, *les costes de Bretagne, de Normandie, de Picardie*. Sequitur post Gallicum Fretum

OCEANVS GERMANICVS *la mer d'Alemagne, ou l'Ocean Germanic*, variis iterum nominibus distinctus. Nam Flandri Septentrionalem vocant *Nortzee*, Dani in Cymbricâ Chersoneso Occidentalem *Vestzee*: qui irrupit inter Flandriam & Zelandicas insulas *le Golphe de Dulaert*; quæ effunditur in vastum Sinum per Hollandiam *Zuyderzee*, seu Meridionalem. Iam verò variè à variis in Orientem & Boream promouetur; à quibusdam extenditur ad Fretum Sondicum *de Zond*; at ab aliis terminatur ad Pro. Schanuuium in extremâ Cymbricâ vulgò *Schauu-Reff*. In Boream excurrit ad Pro. Boreale *Nortkiin*, seu *Nort-Cap*, atque hinc in varias oras spargitur Noruegicam, Thulensem, Scoticam, & Anglicam, *les costes de Noruege, de Scheiland, d'Escoffe & d'Angleterre*.

MARE BALTHICVM *la mer Baltique*, Flandris *Mar de Belt*, Russis *V varczkouie More*, latè terras subit ad instar ingentis sinus; & quamquam in eius aditu multæ insulæ, tamen omni ex parte imperium est, nisi in Sondico Freto *le destroit de Zond*, inter Elzenoram arcem Selandiæ, & Elzemburgum Sconia, in magnum commodum Daniæ Regis, qui idè gloriatur clauis huius maris penes se esse. Mare autem illud terras subiens iterum in duos Sinus diuiditur, Boddicum *le Golphe des Boddés*, incolis *Bortzee*, & Finnicum *le Golphe de Finnes*, indigenis *Finnichzee*. Sed iterum ad Britannicas insulas regrediamur, vbi aliquid prætermisimus.

MARE HIBERNICVM *la mer d'Irlande* Angliam, & Hiberniam interluit, & ad Sorlingas insulas promouetur, quas etiam continet: ab indigenis voce patriâ dicitur *le Canal de saint Georges*, aliter *Farisi*, ab Anglis *The-Irish-zee*, Vallenfi idiomate, seu Britannico *Mor-verridb*.

DEYCALEDONIVS Oceanus apud Anglos nomen retinet *Thé-Deucalidon*, & Borealem partem Hiberniæ, Occidentalem, & Septentrionalem Scotiæ lauat ad Islandiam vsque procurrens.

MARE DANO-NORVEGICVM, vulgò *Myrmanskou-More* linguâ Russicâ, vel *Mourmansko*, qua voce Russi Danos, & Noruegos appellant, porrigitur à Pro. Boreali ad Sinum Granduicum.

MARE PETZORICVM de *Petzorke*, à Petzorâ regione Moschouiticæ ditionis: cuius initium est prædictus Sinus Granduicus eiusque maris effusio Saxoni Grammatico *Bella mora* dicta, reliquis Europæis, *la mer Blanche*. Ab Oriente autem procurrit ad Fretum Nassouium, vel *Vegatium de Nassau*, ou de *Vvaignats*, inter Nouam Zemblam, & Tartariam.

MARE TRANQVILLVM, vulgò *Niaren More*, per quod Bataui explorant iter in Indiam Orientalem, & pertinet à Freto Nassouio ad Promont. *Tabin*. Retulere Batauis Tartari, glacie concretum esse magnam anni partem, vnde fortè ei nomen.

MARE TARTARICVM, seu TABINENSE, *la mer des Tartares*, ou de *Tabin*, ab Pro. in hoc mare excurrente, cuius meminit Plinius; nam de eo nihil certum inter recentiores: expectamus aliquid exploratum in dies à Batauis per illud ad Sinas iter molientibus.

§. 2. De Oceano Orientali.

IN tres partes diuiditur *Sinensem*, *Archipelagus*, & *Anchidolium* mare.

SINENSIS Oceanus ad Aniani Fretum extenditur versus Septentrionem: quomodo autem, & vbi commisceatur cum Oceano Tartarico nondum liquet. Cum Mari Pacifico iungitur ad gradum lóitudinis 180. Quidam cum Eoo perperam eum confuderunt. At nunc certò diuiditur in tres oras *Tartaricam* de qua nihil certi: Nanquinesem vulgò *Lenfèade de Nanquin*, à Freto inter Coream insulam, & continentem intercurrente, ad Pro. *Liampo*, aut *Sombor*. Dicitur autem *Lenfèade*, hoc est Sinus, quia *Corea* olim Península credebatur, & errore detecto, ex errore inditum nomen perdurat. Denique hic Oceanus continet oram Cantonensem *la coste de Cantaon* à *Liampo* Pro. ad ostia Fl. Cantonis.